

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 36 (699)

2 – 6 вересня 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Міністр оборони України
Павло Лебедев:
“Зворотної дороги
немає і не буде...”

▶ 2-3 стор.

Андрій Ключев:
“Розпочато реалізацію
Програми реформування
Збройних Сил України”

▶ 3 стор.

Формула перемоги
Олександра Покришкіна:
“Висота – швидкість –
маневр – вогонь!”

▶ 3 стор.

Від кількості –
до якості,
від масовості –
до майстерності

▶ 4 стор.

Штурмовики атакують!

На Николаївщині, на базі бригади тактичної авіації, якою командує полковник Володимир Помогайбо, завершився льотно-методичний збір штурмової авіації. Головним завданням, що відпрацьовувалось під час ЛМЗ, було застосування комплексу озброєння літака Су-25 під час ведення бойових дій у складі ескадрильї та знищення наземних цілей.

До навчань залучались керівний, льотний, інженерно-технічний склад, фахівці тилу та зв'язку бригади. В рамках збору відбулось дві льотні зміни, під час яких льотчики-штурмовики ви-

конали близько 30 вильотів, налітали майже 40 годин, здійснили бомбометання та півсотні стрільб з гармат. Під час ЛМЗ отримали допуски відповідно до курсу бойової підготовки підполковник Самойлов, майор Дзюбенко та капітан Овчинников.

Слід також додати, що льотно-методичний збір проводився в контексті підготовки Повітряних Сил до підсумкових навчань 2013 року.

Олександр Олехнович.
“Крила України”.

Курсанти-льотчики в гостях у літакобудівників

▶ 4 стор.

У строю – майбутні воєначальники

▶ 5 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2013 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2013 рік:

22 грн. 32 коп. – на 6 міс.;
11 грн. 16 коп. – на 3 міс.;
3 грн. 72 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 0 грн. 86 коп.

Гаряча лінія
“Крила України”
(0432) 596-048

Український гвинтокрил – світовий рекордсмен!

Міжнародна федерація авіаспорту України підтвердила дані про те, що в ході спеціальних випробувань вертоліт Мі-8МСБ встановив... 11 світових рекордів!

Серед них:

1. Абсолютний світовий рекорд у класі Е “вертольоти” по максимальній висоті горизонтального польоту – 9150 метрів;
2. У підкласі Е-Ig класу Е-I (маса від 6000 кг до 10000 кг):
– по максимальній досягнутій висоті без вантажу – 9150 метрів (що на 500 метрів вище від рекорду, встановленого на новітньому російському вертольоті Мі-38 з двигунами PW127TS виробництва компанії “Pratt & Whitney” у класі Е-Ib класу Е-1 (маса від 10000 до 20000 кг);
– по максимальній висоті

польоту з корисним вантажем 100 кг – 9150 метрів;
– по максимальній висоті польоту з корисним вантажем 200 кг – 8420 метрів;
– по максимальній висоті польоту з корисним вантажем 1000 кг – 8420 метрів;
– по максимальній висоті польоту з корисним вантажем 2000 кг – 7525 метрів;
3. У підкласі Е-Ih класу Е-I (маса від 10000 до 20000 кг):
– по максимальній висоті польоту з корисним вантажем 100 кг – 5440 метрів;
– по максимальній висоті польоту з корисним вантажем 200 кг – 5440 метрів;

– по максимальній висоті польоту з корисним вантажем 5000 кг – 5440 метрів;
– по максимальному корисному вантажу, піднятому на висоту 2000 метрів, – 5566 кг.

Владислав Дем'яненко. “Крила України”.

КУЗНЯ ПАТРІОТІВ

У строю – майбутні воєначальники

Впевнений, що це сяння – саме від бажання навчатися. Впевнений, у строю сьогоднішніх першокурсників знаходяться майбутні командири військових з'єднань, об'єднань, начальники органів військового управління тощо. Проте, перш ніж мріяти про великі зірки, раджу навчитися виконувати будь-яке завдання, поставлене перед собою. Тож успіхів по службі та всіляких газрадів в житті, – зауважив, звертаючись до першокурсників, генерал-лейтенант Віктор Сідаш.

За традицією, після клятви на вірність своєму народові, представник православного духовенства отець Андрій посвятив усіх викладачів та курсантів на славу ратну справу.

Спілкуючись із журналістами, генерал-лейтенант Віктор Сідаш наголосив на тому, що командування Повітряних Сил робить усе можливе, аби покращити навчально-матеріальну базу видового університету.

– На даний час вирішується питання щодо закупівлі 8 легкомоторних літаків ХАЗ-30, 4 вертольотів типу Мі-2 та ще одного тренажера літака Л-39 "Альбатрос". Ці зразки техніки зосередяться у 203-й навчальній авіаційній бригаді і слугуватимуть для підготовки курсантів, – зазначив генерал-лейтенант.

За словами заступника командувача Повітряних Сил ЗС України з бойової підготовки – начальника управління бойової підготовки, у разі прогнозованого підсилення процесу підготовки льотчиків, випускник ХУПС на 50% збільшить свій льотний час. Таким чином, в день отримання офіцерських погон кожен випускник-льотчик матиме близько 150 годин нальоту, що дозволить йому на новому місці служби одразу ж долучитися до виконання бойових завдань.

Серед винуватців урочистостей був і продовжувач династії військових авіаторів курсант Де-

нис Кузнецов.

– Мій батько, підполковник Михайло Кузнецов, уже понад 25 років захищає Батьківщину в однострої з льотними емблемами. Саме на нього я рівняюсь у своєму прагненні підкорити небо на військових літаках. Романтику п'ятого океану відчують й усі мої однокурсники по льотному факультету. Тому ми повністю готові до подолання будь-яких рубежів на шляху до отримання путівки в небо, – зазначив першокурсник.

Дмитро Горбунов.
м.Харків.
Фото автора.

Близько 350 курсантів-першокурсників Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба біля міського Меморіалу Слави урочисто склали Військову присягу на вірність Українському народові. Також у строю стояли і 25 курсантів першого року навчання, які склали Присягу раніше, під час проходження військової служби за контрактом.

Привітати наймолодших "кожедубівців" зі знаменною подією прибули заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України з бойової підготовки – начальник управління бойової підготовки генерал-лейтенант Віктор Сідаш, ветеран Збройних Сил генерал-лейтенант у відставці Петро Масалітін, представники місцевих органів самоврядування, батьки та близькі військовослужбовців.

– Приємно побачити блиск в очах нового покоління військових авіаторів та фахівців протиповітряної оборони.

ПРИСЯГА

Півсотні офіцерів запасу присягнули на вірність Українському народові

У Старокостянтинівській бригаді тактичної авіації Повітряного командування "Захід" складанням випускних іспитів із загальновійськових та спеціальних дисциплін завершився навчальний збір більше ніж півсотні студентів, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу на кафедрі військової підготовки Кіровоградської льотної академії Національного авіаційного університету. За тиждень до цього на стройовому плаці бригади 54 новоспечені офіцери запасу склали Військову присягу на вірність Українському народові.

– Цей урочистий ритуал складання студентами Військової присяги – один із завершальних акордів їх навчального збору і становлення юнаків як майбутніх офіцерів запасу, – підкреслив заступник командира бригади з виховної роботи підполковник Микола Старушик.

Протягом місяця студенти відчули на собі будні і свята армійського життя – проживання в казармі, приймання їжі за розпорядком дня, мозолі від стройової підготовки, втому від виконання вправ з фізичної підготовки на силу, спритність і витривалість, справжній запах пороху під час виконання навчальних стрільб з бойового АК-74 тощо.

Командир навчальної роти студентів – начальник лабораторії пункту збору та обробки інформації військо-

вої частини старший лейтенант Сергій Литвиненко зауважив, що його підлеглі проходили навчальний збір на первинних офіцерських посадах за наступними військово-обліковими спеціальностями: "Бойове застосування та управління діями підрозділів (частин, з'єднань) авіації" і "Бойове управління польотами авіації з наземних пунктів управління".

Впродовж навчального збору щодня, крім вихідних днів, по 6 годин зі студентами проводилися заняття під керівництвом викладачів з числа військовослужбовців бригади і три години їм виділялося на самостійну підготовку.

Андрій Агєєв.
Фото автора.

Посвята у студенти-“корольовці”

ВІСТІ З ВВНЗ

Ранок 31 серпня для студентів-першокурсників Житомирського військового інституту імені Сергія Корольова розпочався незвично. Після команди "Підйом" сні розвіялись миттєво, а замість дбайливих батьків перед студентами постав курсовий офіцер. Турбот було багато – хтось прасував новеньку форму, хтось пришивав шеврон... Та усіх поєднувала вже недитяча відповідальність за підготовку до першого у їхньому дорослому житті ритуалу – посвяти у студенти.

Традиційно урочисті заходи розпочались з внесення на плац Державного Прапора України і Бойового прапора інституту. Під час проведення урочистостей були дотримані всі військові традиції та ритуали. За майже сім десятиліть дислокації у місті Житомир Жито-

мирський військовий інститут ім. С.П.Корольова, який наступного року буде відзначати свою 95-ту річницю, став невід'ємною частиною області, міста та їх громад. Тому серед поважних гостей свята були присутні Житомирський міський голова Володимир Дебой

та народні депутати України від Житомирщини, які підкреслили здобутки колективу військового інституту у науковій діяльності та підготовці висококваліфікованих фахівців. Вони побажали студентам і всьому особовому складу інституту успіхів у навчанні та професійній діяльності. Також надійшли вітання від керівного складу Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України та інших.

Юнаки та дівчата, котрі вступили до військового навчального закладу зі славною, майже сторічною історією, присягали з честю і гідністю нести звання студентів-“корольовців” та бути гідними громадянами своєї держави, справжніми її патріотами.

Особливі святковості надав заходам концерт учасників художньої самодіяльності. Бурхливі оплески глядачів отримав військовий оркестр інституту, який виступив із чудовим дефіле.

Володимир Козієв.
м.Житомир.

Про те, що на роботі бувають не лише будні, всі знають давно. Та в багатьох колективах святам так й не вдається стати одним з елементів розпорядку.

У авіаційно-технічному комплексі авіакомпанії "Росьавіа", який очолює полковник запасу Олександр Супрунець, завжди є місце й напруженим трудовим будням, коли всі працюють, не покладаючи рук з ранку й до пізнього вечора, й святам, коли весь колектив відпочиває. Особливо урочистими для співробітників підприємства є традиційні свята, котрі зазвичай відзначають у військових колективах: День захисника Вітчизни, Міжнародний жіночий день, День Перемоги. Воно й не дивно, адже більшість працівників колективу – офіцери та прапорщики запасу, роками носили військові однострої та звикли до армійського розпорядку.

Цього року вперше працівники авіакомпанії масштабно відзначили День авіації України. Власне, в останній день літа 2013 року вони святкували одразу три дати: День авіації України, п'яту річницю з дня заснування ATK авіакомпанії "Росьавіа" та сторіччя "мертвої петлі", яку 27 серпня 2013 року (за старим стилем) в небі над Сирецьким аеродромом міста Києва на винищувачі Ньюпорт IV виконав видатний російський льотчик Петро Нестеров.

Святкування на аеродромі Київ-Південний, де базується "Росьавіа" та розташований авіаційно-технічний комплекс, – подія виняткова й урочиста не тільки для авіаційно-технічного комплексу, а й для всієї авіакомпанії. Адже п'ять перших років – чи не найважчі роки становлення будь-якої організації. Вже не можна сказати, що все ще попереду, все налагодиться. Вже сформувався певний колектив зі своїми традиціями. Вже можна оцінювати, яке майбутнє його чекає та планувати перспективу.

Будні

"Росьавіа" працює на ринку надання авіаційних послуг уже більше десяти років. За цей час її літаки та вертольоти стали пізнаваними у багатьох аеропортах світу. У 2011 році знімки Ка-32 авіакомпанії, що спускає з карпатських вершин ялинку, яка згодом стала головною ялинкою у Ватикані, опублікували всі світові інформаційні агентства.

– Основне завдання, за яким знають авіакомпанію в далекому зарубіжжі, – недопущення пожеж в лісових масивах Туреччини, Португалії та Греції,

– розповідає про будні "Росьавіа" її генеральний директор Костянтин Тітков. – Минулого року наші вертольоти гасили пожежі в Росії. Робота, яку ми виконуємо, – вкрай небезпечна, проте надзвичайно необхідна, враховуючи спеку, що останні десять років докучає Європі. Тільки спеціально обладнаний вертоліт може скинути майже 3 тонни води точно в те місце, де починає палати невеличке лісове вогнище. Саме завдяки майстерності наших льотчиків такі осередки пожежі не перетворюються на суцільні багаття площею у кілька гектарів. Літаки скидають більше води, проте вони працюють не настільки прицільно, та й політ Ан-32, Бе-200 чи іншого спеціального пожежника коштує набагато дорожче. Не простоють вертольоти на курортному узбережжі й тоді, коли ліс не горить. За замовленням турфірм вони катають туристів, показуючи красвиди середземноморського узбережжя. Для наших льотчиків та авіаційних спеціалістів кілька місяців за межами України – це напружена щоденна робота.

Полковник запасу Костянтин Тітков може оцінити роботу своїх підлеглих. Він сам – колишній військовий льотчик. Закінчив Чернігівське ВВАУЛ, ВПА ім. Ю.Гагаріна. На винищувачі МіГ-23 літав не тільки в мирному небі Радянського Союзу, а й рік – в небі Афганістану.

Проте протипожежні чергування на Середземномор'ї – лише частина роботи. Літаки авіакомпанії на

Будні і свята

замовлення ООН та приватних й державних компаній перевозять вантажі в Африці, Азії та Європі. Нещодавно завершилася багаторічна місія в Афганістані.

– Формування у серпні 2008 року авіаційно-технічного комплексу на новому аеродромі поблизу Києва, – розповідає президент авіакомпанії

"Росьавіа" підполковник запасу Валерій Кривцов, – стало черговим етапом нашого розвитку. На той час кількість вертольотів була такою, що стало економічно доцільним створити та сертифікувати власну ремонтну базу. І за цей період така база була створена. Ми не тільки обслуговуємо та ремонтуємо тут вертольоти компанії, а й надаємо послуги іншим державним та приватним структурам.

Основа авіаційно-технічного комплексу складають колишні військові. За військовими біографіями техніків, механіків та інженерів можна вивчати

авіаційну карту України. Сьогодні тут працюють офіцери та прапорщики запасу, котрі раніше обслуговували вертольоти в Калинові, Бердичеві, Бродях, Василькові, Узині, працювали на Білоцерківському авіаремонтному заводі. Очолює його з першого дня теж колишній військовий інженер полковник запасу Олександр Супрунець. За ці роки був збудований не тільки аеродром "Київ-Південний" та комплекс будівель для обслуговування літаків і вертольотів, а й готельно-ресторанний комплекс "5 океан".

Сьогодні на ATK освоєний та сертифікований ремонт вертольотів Мі-8 та Ка-32, обслуговування іншої авіаційної техніки. Звичайно, більшості спеціалістів ATK авіакомпанії "Росьавіа" ця робота давно знайома.

Наприклад, начальник дільниці неруйнівного контролю Анатолій Цісар – підполковник запасу, котрий багато років прослужив на посаді заступника начальника літаючої авіаційно-технічної лабораторії ПС ЗС України. Після звільнення в запас йому запропонували роботу на аеродромі. Пройшов перепідготовку, отримав міжнародний сертифікат для проведення неруйнівного контролю різними методами. Сьогодні лабораторія сертифікована за міжнародними стандартами та обладнана для виконання неруйнівного контролю деталей ультразвуковим методом, методами вихрових струмів, імпедансно-акустичної дефектоскопії, магнітної суспензії, кольорової дефектоскопії та візуально-оптичним методом.

І така лабораторія на комплексі – не одна. Також тут освоєно виготовлення контрольно-перевірочного та допоміжного авіаційного обладнання. Для власних потреб та на замовлення інших компаній виготовляється повний комплект остіклення вертольотів Ка-32 та Мі-8, за узгодженням з виробником на вертольоти типу Мі-8 виготовляють та установлюють допоміжні паливні баки, що значно збільшує корисний внутрішній об'єм кабіни вертольота та дозволяє використовувати їх для виконання завдань за контрактами ООН.

– За міжнародними стандартами, – говорить начальник ATK авіакомпанії "Росьавіа" Олександр Супрунець, – у нас сертифіковані спеціалісти та обладнання, яке дозволяє обслуговувати та ремонтувати не тільки вертольоти Мі-8 і Ка-32, а й інші види авіаційної техніки. Наші спеціалісти працюють не тільки в Україні, а й за межами держави. Обслуговування вертольотів налагоджене в Туреччині, Португалії, Греції, Молдавії, Угорщині, деяких інших країнах. За ініціативи головного метролога Державіаслужби України Валентина Сироватки була обладнана перевесна лінійна станція технічного обслуговування авіаційної техніки, призна-

присвячені небу

чена для проведення всіх форм технічного обслуговування вертольотів типу Мі-8 та Ка-32. Зовні це – 40-футові морські контейнери, що перевозяться морським, авіа- та автотранспортом. Все необхідне обладнання надійно закріплене. Є місця для роботи та відпочинку чотирьох інженерів і техніків. Перший контейнер вже два роки працює у Португалії. З урахуванням досвіду його експлуатації виготовлено другий, котрий буде встановлено в Туреччині. Плануємо для власних потреб обладнати ще кілька. Вже є замовлення на кілька таких контейнерів для інших компаній та держав.

Світ захоплень

Начальник ATK авіакомпанії "Росьавія" Олександр Супрунець – фанат історії авіації. У його особистому музеї – колекція військової форми авіаторів різних часів. Займатися колекціонуванням він почав давно, ще під час служби у Збройних Силах. Звільнення в запас дало новий поштовх. З'явилося більше вільного часу, розширилися можливості.

На новій роботі Олександр Васильович реалізував мрію

кожного колекціонера. Частина його зібрання стала доступною для всіх бажаючих. На стінах одного із залів готельно-ресторанного комплексу "5 океан" розміщені стенди, на яких – шеврони, погони, інша атрибутика військових авіаторів різних часів, нагороди, елементи форменого одягу.

Поступово його захоплення стало захопленням багатьох членів трудового колективу. Дехто й собі почав збирати авіаційні військові раритети. Віднедавна свята, пов'язані з історичними датами, в колективі зустрічають стилізованими виставами. Інженери, техніки, механіки із задоволенням одягають військові однострої різних епох. До пам'ятника загиблим авіаторам у селі Вінницькі Стави квіти клали представники ATK авіакомпанії "Росьавія" в одностроях часів Великої Вітчизняної, до пам'ятника Петру Нестерову – авіаторів часів Російської імперії.

– Люди краще працюють, коли вони отримують задоволення не тільки від роботи, а й від того, наскільки їм вдалося реалізувати себе, – вважає досвідчений колекціонер.

А ще колишні військові авіатори підтримують творчі колективи навколишніх сіл. В різний час була надана допомога в оформленні класів Мар'янівської музичної школи ім. Івана Козловського.

Свято

Цього року колектив авіакомпанії "Росьавія" вперше вирішив масштабно

відзначити День авіації України, приурочивши святкування 100-річчю виконання видатним російським льотчиком Петром Нестеровим "мертвої петлі" та 5-річчю ATK авіакомпанії "Росьавія". На свято прийшли всі співробітники компанії, багато хто – з родинами. Привітав авіаторів перший Герой України Олександр Галуценко. Вітальні слова лунали з уст партнерів та колег в особі директора Луганського АРЗ Олексія Мостового, начальника Кіровоградської льотної академії Сергія Неділька, директора департаменту компанії "Укрінмаш" Ігоря Неділька, Головного інженера авіації ПС ЗС України полковника Петра Скоренького, керівників Державної авіаційної адміністрації України, інших шанованих в Україні авіаторів.

Окрасою заходу стали виступи творчих колективів. Запальні танці, пісні та вітання приготували для учасників свята і юні артисти з ама-

торських творчих колективів, і професійні митці.

Відкрив концерт духовий оркестр Мар'янівської музичної школи ім. Івана Козловського традиційним "Маршем авіаторів". Порадували присутніх пісні у виконанні Богдани Попко, якій

аккомпанував начальник лабораторії Микола Головка, та сина співробітника компанії Віктора Пльондера – Артема Пльондера. Його виступ був особливим, адже ціле літо батько працює за кордоном і ще не скоро повернеться додому. Один за одним на імпрізованій сцені змінюють танцювальні колективи. Танок "Стюардеси" представив ансамбль "Ромашка" Васильківського районного ЦДЮТ. Його змінив запальний рок-н-рол, а потім ансамбль "Феєрія" виконав український народний танець. Ще довго лунала музика в ангарі, радує ветеранів авіації та нинішніх підкорювачів неба.

І тільки чи не головний номер програми святкування так і не вдався. Низькі хмари та дощ, що час від часу починався, завадив пілотам білоцерківського авіаклубу прилетіти і в небі над аеродромом Київ-Південний виконати знамениту петлю Нестерова, сторіччя якої святкували в цей день, та ще десятки інших фігур простого та вищого пілотажу.

Віктор Гедз.
"Крила України".

